

BỘ TRƯỞNG BỘ TÀI CHÍNH ĐINH TIẾN DŨNG:

NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC NGÀY CÀNG BỀN VỮNG HƠN

Các nhiệm vụ về tài chính - ngân sách nhà nước đã được triển khai đồng bộ, tích cực và đạt kết quả quan trọng, toàn diện trên các lĩnh vực. Đáng chú ý, năm 2019, đánh dấu 4 năm liên tiếp thu ngân sách nhà nước vượt dự toán, là năm thứ hai liên tiếp vượt thu ngân sách trung ương; chi ngân sách chặt chẽ, tiết kiệm; bội chi được kiểm soát; nợ công được cơ cấu lại ngày càng hiệu quả, bền vững. . . Đây là những nhận định của Bộ trưởng Bộ Tài chính Đinh Tiến Dũng tại Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XIV về tình hình thực hiện ngân sách nhà nước năm 2019, dự toán ngân sách nhà nước năm 2020 và kế hoạch tài chính 3 năm 2020-2022.

4 năm liên tiếp thu ngân sách nhà nước vượt dự toán, năm thứ hai liên tiếp vượt thu ngân sách trung ương

Theo Bộ trưởng Bộ Tài chính Đinh Tiến Dũng, 4 năm qua thu ngân sách nhà nước (NSNN) đều vượt dự toán. Đáng chú ý, 2019 là năm thứ hai liên tiếp vượt thu của ngân sách trung ương. Các chỉ tiêu tổng thu, tỷ lệ huy động vào NSNN và cơ cấu thu nội địa cơ bản đạt mục tiêu của kế hoạch 5 năm. Cụ thể, tổng thu NSNN 5 năm 2016-2020 ước đạt kế hoạch là 6,8 triệu tỷ đồng; tỷ lệ huy động vào NSNN so với GDP đạt 24,4% GDP, trong đó thu từ thuế, phí xấp xỉ đạt 21% GDP; tỷ trọng thu nội địa đến năm 2020 dự đoán đạt gần 84% trong tổng thu NSNN...

Trao đổi về một số ý kiến của đại biểu Quốc hội khi cho rằng, thu NSNN vượt dự toán trong khi thu từ sản xuất kinh doanh không đạt dự toán, Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng cho biết, thu của 3 khu vực doanh nghiệp (doanh nghiệp nhà nước, doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài và doanh nghiệp ngoài quốc doanh) không đạt dự toán trong nhiều năm liền và nhiều địa phương thu NSNN không đạt chỉ tiêu được giao có một phần nguyên nhân chủ quan của việc giao dự toán. Trong những năm qua, thu từ đầu thô và xuất nhập khẩu liên tục giảm nhanh, dự toán thu đầu thô năm 2020 chỉ chiếm 2,3% tổng thu NSNN; thu cân đối ngân sách từ hoạt động xuất nhập khẩu chiếm 13,8%; thu tiền sử dụng đất chiếm 6% nên dự toán thu hàng năm tập trung vào 3 khu vực kinh tế, chiếm tỷ trọng lớn nhất trong tổng thu NSNN. Dự toán năm 2020, 3 khu vực kinh tế chiếm 45% và cũng tập trung vào các địa phương trọng điểm về kinh tế.

Ứng phó với tình trạng này, năm 2018, Bộ Tài chính đã báo cáo Quốc hội và từng bước điều chỉnh sát hơn với thực tiễn, thể hiện số địa

phương không đạt dự toán thu nội địa (không kể tiền đất và xổ số kiến thiết) đã giảm trong những năm gần đây. Cụ thể, nếu như năm 2017 có 34 địa phương không đạt dự toán thu nội địa thì đến năm 2018 còn 22 địa phương, dự kiến năm 2019 còn 15 địa phương. Tuy nhiên, việc dự báo nguồn thu ở địa phương có nhiều khó khăn. Ví dụ, khi xây dựng dự toán, đánh giá trong năm tới năng lực sản xuất của địa phương tăng lên do 1 hoặc 2, 3 dự án mới đi vào hoạt động, nhưng thực tế chậm tiến độ dẫn đến giảm thu trong năm. Một số địa phương có thủy điện vừa và nhỏ lại phụ thuộc rất nhiều vào thời tiết và kế hoạch sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

"Xét về mặt bền vững của ngân sách, thì thu NSNN ngày càng bền vững hơn", nhấn mạnh điều này, Bộ trưởng Bộ Tài chính cho hay: Thu từ hoạt động sản xuất kinh doanh vẫn là khoản thu quan trọng và cốt lõi, dự toán thu nội địa năm 2020 ở mức 83,6% tổng thu NSNN. Trong đó, riêng thu từ 3 khu vực kinh tế đạt gần 45% tổng thu NSNN và năm 2017 mới đạt 39%, tỷ lệ này đang tăng lên rất là nhanh. Thu tiền sử dụng đất năm 2020 chỉ chiếm 6% và thu quyền khai thác khoáng sản chiếm 0,3% tổng thu NSNN.

Bội chi được kiểm soát, cơ cấu chi ngân sách nhà nước chuyển dịch tích cực

Về chi NSNN, Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng cho biết: Cơ cấu chi NSNN đã chuyển dịch tích cực, các chỉ tiêu cơ bản đều đạt và vượt kế hoạch 5 năm. Tỷ trọng dự toán chi đầu tư phát triển tăng dần (năm 2017 là 25,7% đến năm 2020 dự toán chi cho đầu tư phát triển khoảng 26,9%) và thực hiện 5 năm ước đạt 27-28% tổng chi NSNN. Tổng chi đầu tư phát triển của NSNN 5 năm ước đạt thực tế là 2.150.000 tỷ đồng.

Tỷ trọng dự toán chi thường xuyên giảm dần

Bộ trưởng Bộ Tài chính Đinh Tiến Dũng cùng đoàn công tác của Bộ Tài chính thăm và làm việc tại Sở Giao dịch chứng khoán London, trong khuôn khổ Hội nghị xúc tiến đầu Việt Nam tại Anh từ 2- 8/7/2019

(dự toán năm 2017 là 64,4% thì đến năm 2020 dự kiến là 60,5%). Mục tiêu của kế hoạch là dưới 64% trong khi vẫn bảo đảm nguồn thực hiện cải cách tiền lương tăng khoảng 7%/năm theo Nghị quyết của Quốc hội và các nhiệm vụ chỉ cho quốc phòng - an ninh, chính sách an sinh xã hội cấp thiết khác.

Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng cũng cho biết, dự toán chi thường xuyên giao cho các bộ, các cơ quan trung ương và địa phương cũng được xây dựng trên cơ sở yêu cầu sắp xếp lại tổ chức bộ máy, giảm biên chế, đẩy mạnh tự chủ của đơn vị sự nghiệp. Lũy kế 5 năm giảm chi thường xuyên của NSNN đạt 27.000-28.000 tỷ đồng. Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng cho biết, trong thời gian tới, cần tiếp tục cơ cấu lại NSNN trên cơ sở đẩy mạnh thực chất hơn nữa nhiệm vụ tổ chức sắp xếp bộ máy, tinh giản biên chế, cắt giảm các nhiệm vụ chỉ không cần thiết, thực hiện tiết kiệm chống lãng phí và nâng cao hiệu quả sử dụng NSNN.

Khẳng định bội chi NSNN đã được kiểm soát cả số tuyệt đối và số tương đối, Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng nêu rõ, năm 2020 dự toán là 3,44% GDP.

Bình quân của cả giai đoạn 2016-2020 bội chi NSNN khoảng 3,6-3,7% GDP, vượt mục tiêu đề ra của giai đoạn là 3,9% và năm 2020 là dưới 3,5% GDP.

Theo Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng, "nhờ kiểm soát tốt bội chi, các khoản vay bảo lãnh của Chính phủ nên tốc độ tăng nợ công đã giảm hơn một nửa và tăng thấp hơn tốc độ tăng GDP danh nghĩa". Cụ thể, nếu như giai đoạn 2011-2015, tốc độ tăng nợ công là 18,1%/năm, trong khi GDP danh nghĩa là 14,5%/năm, thì giai đoạn năm 2016-2018, tốc độ tăng nợ công 8,2%/năm, trong khi GDP danh nghĩa là 9,7%/năm.

Như vậy, ước tính tỷ lệ nợ công đến cuối năm 2020 chỉ còn 54,3% GDP, trong khi năm 2016, năm đầu của thời kỳ nhiệm kỳ là 63,7% GDP. Kỳ hạn phát hành trái phiếu chính phủ bình quân tăng từ mức 3,95 của năm 2011 lên mức 13,5 trong 9 tháng đầu năm 2019.

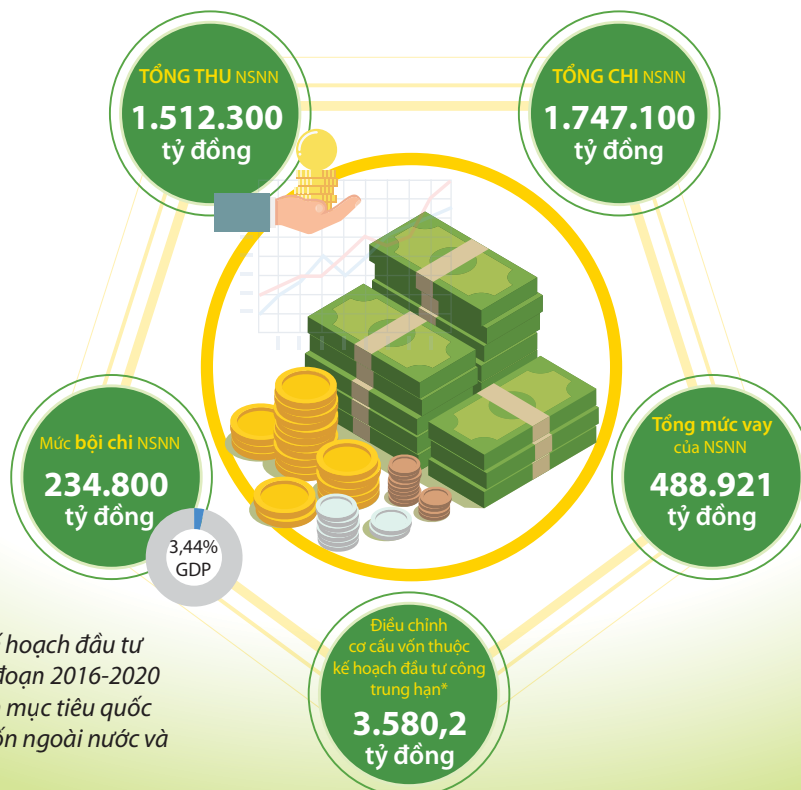
Điều chỉnh chính sách thu đảm bảo huy động hợp lý cho ngân sách nhà nước

Tại diễn đàn Quốc hội, đa số các đại biểu Quốc

KỲ HỌP THỨ 8, QUỐC HỘI KHÓA XIV

Thông qua Nghị quyết về dự toán ngân sách nhà nước năm 2020

Ngày 12/11/2019, với **93,37%** đại biểu tán thành, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết về dự toán ngân sách nhà nước năm 2020.

*Cơ cấu vốn thuộc kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2016-2020 của hai Chương trình mục tiêu quốc gia, trong đó, tăng vốn ngoài nước và giảm vốn trong nước

Nguồn: Quốc hội

hội đồng thuận nhận định của Bộ trưởng Bộ Tài chính về cơ bản các nhiệm vụ tài chính – ngân sách quốc gia 5 năm, giai đoạn 2016 – 2020, sẽ hoàn thành, tuy nhiên vẫn còn nhiều khó khăn. Do vậy, bên cạnh câu chuyện về thu NSNN, Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng đã làm rõ thêm một số vấn đề về điều chỉnh chính sách thuế. Cụ thể, trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, tỷ trọng đóng góp thu từ hoạt động xuất nhập khẩu có xu hướng giảm, do tác động của việc thực hiện các cam kết hội nhập. Mục tiêu cơ cấu lại nền kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng cũng đã có những tác động đáng kể đến việc cơ cấu lại thu NSNN.

Theo Bộ trưởng Đinh Tiến Dũng, thời gian qua, Bộ Tài chính đã chủ động rà soát, đánh giá tình hình thực hiện các luật thuế, thu thập kinh nghiệm quốc tế để xây dựng Đề án Luật sửa đổi, bổ sung các luật về thuế gồm: Thuế giá trị gia tăng, thuế tiêu thụ đặc biệt, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân, thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu, thuế tài nguyên, thuế bảo vệ môi trường

theo đúng quy định. Đề án luật đã đưa ra các nội dung nhằm giải quyết các bất cập, tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, giảm thủ tục hành chính, tạo thuận lợi cho người nộp thuế, mở rộng cơ sở thuế như vấn đề rà soát, sửa đổi tổng thể chính sách ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp và các vướng mắc như một số đại biểu Quốc hội đã đề cập...

“Các luật thuế nêu trên rất quan trọng có tác động lớn tới nhiều mặt của đời sống kinh tế - xã hội. Việc nghiên cứu, sửa đổi, cần có sự đánh giá thấu đáo, phù hợp với các chủ trương chính sách của Đảng, Nhà nước. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Tài chính tiếp tục rà soát đánh giá tổng thể, nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế để báo cáo với Chính phủ, Quốc hội trong thời gian tới. Các nội dung trên, Bộ Tài chính cũng đã tham mưu để đưa vào báo cáo chính trị và báo cáo kinh tế - xã hội để định hướng cho giai đoạn tiếp theo 2021 - 2025”, người đứng đầu ngành Tài chính khẳng định.

H.VĂN (t/h)